كوپ ەلدىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى شينجياڭدا ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولدى:

جۇڭگونىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ تاجىريبەسى ۇيرەنۋگە، ۇلگى الۋعا تاتيدى

☐ شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ ٴتىلشىسى **سۇن شاۋشيۋڭ**

8 - ايدىڭ 19 - كۇنىنەن 21 - كۇنىنە دەيىن شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ ۇسىنىسىمەن لاوس، كامبودجا، فيليپپين، نەپال، شريلانكا، باحرەين، نيگەريا قاتارلى 7 مەملەكەتتىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىلەرى جانە ەلشىلەرىنىڭ ۋاكىلدەرى شينجياڭعا كەلىپ ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولىپ، ىلگەرى - كەيىندى ۇرىمجىدە، تۇرپاندا سول جەرلەردىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ جەتىستىكتەرىن ارالاپ كوردى. ەلشىلەر جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ ەكونوميكانىڭ داموۋىن جەبەۋ جانە حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋ، ازاماتتاردىڭ ٴدىني سەنىم ەركىندىگىن قامتاماسىز ەتۋ، زاڭ بويىنشا لاڭكەستىككە سوققى بەرۋ جانە ودان ساقتانۋ سياقتى جاقتارداعى قىزمەتتەرىنە بەلسەندى باعا بەرىپ، شينجياڭنىڭ تابىستى تاجىريبەسى ۇيرەنۋگە، ۇلگى الۋعا تاتيدى دەپ قارادى.

■ جۇڭگونىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىنىڭ تابىسىنا بەلسەندى باعا بەردى

شينجياڭ ــ جۇڭگونىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىنىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانى. ٴبىر مەزگىلدەن بەرى شەكارا ٴىشى - سىرتىنداعى "ٴۇش ٴتۇرلى كۇش" (ۇلتتىق بولشەكتەۋشى كۇشتەر، ٴدىني ۇشقارى كۇشتەر، زورلىقتى لاڭكەستىك كۇشتەر) شينجياڭدا نەشە مىڭ رەتكى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ۋقيعالارىن جوسپارلاپ جانە ۇيىمداستىرىپ، تۋدىرىپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ تىنىش، بەرەكەلى ٴتارتىبىن، ىنتىماقتى، العا باسقان اۋقىمىن ويرانداپ قالماستان، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ٴومىر ٴسۇرۋ ۇقىعى، سالاماتتىق ۇقىعى، مال - مۇلىك ۇقىعى جانە داموۋ ۇقىعى سياقتى نەگىزگى ادامدىق ۇقىقتارىن قالاعانىنشا اياقا تاپتاپ، شينجياڭنىڭ ورنىقتىلىعىنا نىقپال جاسايتىن ەڭ تىكە، ەڭ رەال قاتەرگە اينالدى.

شينجياڭ حالقارالىق ٴماجىلىس - كورمە ورتالىعىندا شينجياڭدا تۋىلعان ٴتۇيىندى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك دەلولار كورمەسىن كورگەن سوڭ، نيگەريانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى بابا احماد جيددا ايرىقشا تولقىپ: "نيگەريا ۇزاق جىلدان بەرى لاڭكەستىكتىڭ زاردابىنا ۇشىراپ كەلەدى، جارىلىس تۋدىرۋ، شابۋىل جاساۋ، ۇرت قويۋ قازىرگە دەيىن كۇن سايىن تۋىلۋدا، لاڭكەستىك پەن ۇشقارىلىق ادامزات وركەنيەتىنىڭ ورتاق جاۋى، قوعامنىڭ بەيبىت، ورنىقتىلىعىن قورعاۋ ــ ٴار ەلدىڭ ورتاق تىلەگى، ٴار ەل قول ۇستاسا وتىرىپ لاڭكەستىك قاتەرىنە سوققى بەرۋى جانە ونى جويۋى ٴتيىس" دەدى.

تاياۋ جىلداردان بەرى، شينجياڭ ٴار ۇلت حالىق بۇقاراسىنىڭ ٴتۇبىرلى مۇددەسىن قورعاۋدى ماڭداي الدى ورىنعا قويىپ، زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك قىلمىستارىنا زاڭ بويىنشا قاتاڭ سوققى بەرۋمەن بىرگە، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋدا جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋدا ساقتانۋ سيپاتتى ٴتۇپ قايناردان جونگە سالۋ جۇرگىزۋگە ٴمان بەرىپ، زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ارەكەتتەرىن تۋىلاردان بۇرىن جويىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىنىڭ ماڭىزدى كەزەڭدىك جەڭىسىنە قول جەتكىزدى.

زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ارەكەتتەرىنىڭ ىقپالىمەن نيگەريادا مىڭداعان، ون مىڭداعان بۇقارا باسپانا - مەكەنىنەن ايىرىلىپ، مەكتەپ، شيپاحانا، كەيبىر قالالاردىڭ نەگىزدىك قۇرىلعىلارى سياقتىلار ويراندالدى، بابا احماد جيددا باس ەلشى بىلاي دەدى: "جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ لاڭكەستىككە قارسى قولدانعان ساقتانۋ سيپاتتى شارالارى تاماشا ناتيجە بەرىپ، سوڭعى 3 جىلدا زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ۋقيعاسى تۋىلماپتى، بۇل ٴبىز ٴۇشىن ماڭىزدى ٴارى ۇلگى الۋعا ەرەكشە تاتيتىن حابار سانالادى، ەكى ەلدىڭ بولاشاقتا لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ سالاسىندا اۋىس - كۇيىستى، سەلبەستىكتى كۇشەيتۋىن، ٴبىر - بىرىنە دەمەۋ بولۋىن ٴۇمىت ەتەمىن".

■ شينجياڭ كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ ورتالىعىنىڭ جاعدايىمەن كوزبە - كوز تانىستى

ٴتۇپ قايناردان لاڭكەستىكتى، ٴدىني ۇشقارىلىقتى جويۋ ٴۇشىن، شينجياڭ تۇبىرىنەن وڭاۋ مەن ۇستىنەن وڭاۋدى قاتار يگەرۋگە تاباندى بولىپ، سوققى بەرۋ مەن ساقتانۋدى بىرلەستىرىپ، زاڭ بويىنشا كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ ورتالىعىن قۇرۋ ارقىلى كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ قىزمەتىن ورىستەتىپ، لاڭكەستىك ارەكەتتەردىڭ كوپ، ٴجيى تۋىلۋ جاعدايىن ٴونىمدى تىزگىندەدى. بىرنەشە كۇننىڭ الدىندا جۇڭگو ۇكىمەتى «شينجياڭنىڭ كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ قىزمەتى» اق تىستى كىتابىن جارىيالاپ، شينجياڭنىڭ كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ قىزمەتىن جان - جاقتى، وبيەكتيۆ تۇردە تانىستىردى. ٴبىراق كەيبىر باتىس اقپارات قۇرالدارى اق پەن قارانى شاتاستىرىپ، شىندىقتى بۇرمالاپ، ايتىلمىس ٴدىن، ادامدىق ۇقىق ماسەلەلەرىنەن پايدالانىپ، شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۋ شارالارىن قارالادى، جازعىردى.

بۇل رەتكى قيمىلدا ەلشىلەر تۇرپان قالاسىنداعى كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۋ ورتالىعىنا كىرىپ، تاربيەلەنۋشىلەردىڭ ساباق وقۋىن سىرتتاي تىڭداپ، تاربيەلەنۋشىلەردىڭ ويىن - ساۋىق جانە سپورت قيمىلدارىن كوردى، سونداي - اق كوپ وقىتۋشىدان، وقۋشىدان ساباقتاردىڭ ورنالاستىرىلۋى، تاربيەلەنۋشىلەردىڭ وتباسىنداعىلارمەن باس قوسۋى، اس - سۋمەن، جاتىن ورنىمەن جانە ەمدەۋمەن قامتاماسىز ەتىلۋى سياقتى جاعدايلاردى سۇراستىردى. بەتپە - بەت كەزدەسۋ، ٴوزارا ىقپالداسۋ ارقىلى ەلشىلەر كوزىمەن كورگەنىنىڭ شىن ەكەندىگىن، بۇل رەتكى ساپاردىڭ ولاردىڭ شينجياڭنىڭ شىنايى جاعدايى جونىندەگى تۇسىنىگىن تەرەڭدەتكەندىگىن، باتىس اقپارات قۇرالدارىنان كورگەندەرىنەن مۇلدە باسقاشا ەكەندىگىن، مۇنداعى تاربيەلەنۋشىلەردىڭ وتە كوڭىلدى، جايبىراقات ەكەندىگىن، بولاشاق ومىردەن زور ٴۇمىت كۇتىپ وتىرعاندىعىن ٴبىلدىردى.

"تاربيەلەۋ - باۋلۋ ورتالىعى استە ايتىلمىس 'جازا لاگەرى' ەمەس، قايتا ادامداردىڭ ۇشقارى يدەيانىڭ ىقپالىنان ارىلۋىنا، كاسىپتىك شەبەرلىك ۇيرەنۋىنە كومەكتەسەتىن مەكتەپ ەكەن". نەپالدىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى ليلا ماني پاۋديال بىلاي دەدى: مەن ٴاربىر تاربيەلەنۋشىنىڭ وتە كوڭىلدى ەكەنىن بايقادىم، ولار بۇل جەردەن زاڭ ەرەجەلەردى، مەملەكەتتە ٴبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ٴتىل - جازۋدى ۇيرەنىپ قالماستان، كاسىپتىك شەبەرلىكتە يگەرە الادى ەكەن، "مەن ولاردىڭ وقۋ تاۋسقان سوڭ قوعامعا اناعۇرلىم ويداعىداي ۇيلەسىپ، ەڭبەك بازارىنداعى مىقتى باسەكەلەسكە اينالارىنا سەنەمىن".

شريلانكانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى كودىتۋۋاككۋ بىلاي دەپ قارادى: "تاربيەلەۋ - باۋلۋ ورتالىعى ٴبىر تۇعىر ازىرلەپتى، تاربيەلەۋ - باۋلۋ ارقىلى ۇشقارىلىقتان ارىلتۋ ــ تاربيەلەنۋشىلەر ٴۇشىن، ٴتيپتى، بۇكىل قوعامنىڭ ورنىقتىلىعى مەن دامۋى ٴۇشىن پايدالى، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋدىڭ بۇل ۇلگىسى كوپتەگەن مەملەكەتتىڭ ۇيرەنۋىنە، ۇلگى الۋىنا تاتيدى".

■ سىرتقى دۇنيەگە شينجياڭنىڭ شىنايى كوركەمدىگىن، ىنتىماعىن، جاراسىمدىلىعىن ايگىلەيمىن

شينجياڭدا ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولعان مەزگىلدە ەلشىلەر شينجياڭ ٴيسلام ٴدىني شۋەيۋانىن، تۇرپان قالاسىنداعى قازىحان مەشىتىن ەكسكۋرسيالادى ٴارى شينجياڭ ٴيسلام ٴدىني شۋەيۋانىنىڭ باستىعىنان، مەشىتتەگى ٴدىني قىزمەتكەرلەردەن ٴدىني وقىتۋشى - قىزمەتكەرلەردى تاربيەلەۋ، ٴدىني قيمىل ورىستەتۋ، دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ سانى جانە مەشىت قۇرىلىسى، ونى قورعاۋ سياقتى جاقتارداعى ماسەلەلەردى سۇرادى.

كامبودجانىڭ جۇڭگوداعى ەلشىلىگىنىڭ ٴبىرىنشى حاتشىسى نيبونا: "مەنىڭشە، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ٴدىني سەنىم ەركىندىگى ۇقىعى شينجياڭدا تولىق قۇرمەتتەلىپتى، زاڭدى ٴدىني سۇرانىستار ۇزدىكسىز قاناعاتتاندىرىلىپتى، ۇكىمەت قالىپتى ٴدىني قيمىلداردى قولدايدى جانە بۇلارعا قولايلىلىق جاسايدى ەكەن، جۇڭگوداعى دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ ٴدىني سەنىم ەركىندىگى قامتاماسىز ەتىلىپتى" دەدى.

ەلشىلەر ىلگەرىندى - كەيىندى شينجياڭ حالقارالىق ۇلكەن بازارى، ٴۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى گۇيۋان كوشەسى الدۋمەتتىك اۋماعى جانە نانحۇ قالا تۇرعىندار الاڭى، تۇرپان قالاسىنىڭ بويىلۇق جانە كارىز قالاشىعى سياقتى جەرلەرگە بارىپ، جەرگىلىكتى تۇرعىنداردىڭ ٴوندىرىس، تۇرمىس، جاڭا اۋىل - قىستاق قۇرىلىسى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ، ۇلتتاردىڭ ارالاسۋى، ىشتەسۋى، توعىسۋى، نەگىزگى ساتى ۇيىمدارىنىڭ حالىققا قىزمەت كورسەتۋ جاعدايىن ۇعىسىپ، بەيزاتتىق مادەنيەت مۇراگەرلەرىنىڭ ٴان - بيىمەن، مۇزىكالارىنىڭ ٴلاززاتىن الىپ، شينجياڭنىڭ جەرگىلىكتى سالت - ساناسىن، قۇرمەتىن جانە كوپ نەگىزدى مادەنيەتىن سەزىندى.

2019 - جىلى الدىڭعى جارتى جىلدا شينجياڭنىڭ ساياحات كاسىبى قاۋلاي ارتىپ، جيىنى 75 ميلليون 893 مىڭ 500 ادام - رەت ساياحاتشى قابىلدادى، بۇل ۇقساس مەزگىلدەگىدەن 46% ارتتى، ساياحات كىرىسىن 115 ميلليارد 206 ميلليون يۋانعا جەتكىزدى، بۇل ۇقساس مەزگىلدەگىدەن 47.96% ارتتى.

ساياحات كاسىبىنىڭ قاۋىرت وركەندەۋى نەگىزىنەن شينجياڭنىڭ ٴۇرتىس ورنىقتى دامىعاندىعىنىڭ ناتيجەسى. باحرەيننىڭ جۇڭگوداعى باس ەلشىسى ٴانۋار ەل ابدۋللا: "ٴبىر ايدىڭ الدىندا باحرەيندى قامتىعان ٴيسلام سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە كوپتەگەن ەل بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامدىق ۇقىق القالار كەڭەسىنە حات جولداپ، جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ قۇلشىنىسىن قولدادى، جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شينجياڭداعى ادامدىق ۇقىققا قۇرمەت ەتۋ جانە ونى قورعاۋ سەنىمى مەن ارەكەتىن القادى، وسى رەتكى قيمىل اياقتاعانان كەيىن، مەن شامام كەلگەنشە سىرتقى دۇنيەگە ٴۇن قاتىپ، ولارعا شينجياڭنىڭ شىنايى كوركەمدىگىن، ىنتىماعىن، جاراسىمدىلىعىن ايگىلەيمىن"، - دەدى.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 8 - ايدىڭ 23 - كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى)

مەملەكەتتىك ورمان، جايىلىم قالامشا ٴوسىرۋ قىزمەت ٴماجىلىسى رايونىمىزدا اشىلدى

ٴتىلشىمىز **ليۋ دۇڭلاي** 8 - ايدىڭ 23 - كۇنى سانجىدان حابارلايدى. 8 - ايدىڭ 23 - كۇنى مەملەكەتتىك ورمان، جايىلىم قالامشا ٴوسىرۋ قىزمەت ٴماجىلىسى سانجى قالاسىندا اشىلدى. ٴماجىلىس مىنالاردى ورتاعا قويدى: داموۋ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋدى وزەك، قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى ىلگەرىلەتۋدى نەگىزگى جەلى ەتىپ، قالامشادان پايدالانۋدى ساپالىلاندىرۋدى، تۇقىم وندىرىسىندە بازالىلاندىرۋدى، قالامشامەن قامداۋدى بازارلاندىرۋدى، قالامشا ٴوسىرۋدى باسقارۋدا زاڭمەن جونگە سالۋدى نەگىزگى نىسانا ەتىپ، مەملەكەتتىك ورمان، جايىلىم قالامشا ٴوسىرۋ ىستەرىنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

مەملەكەتتىك ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايىلىم مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۋجيى، مەكەمە باستىعى جاڭ جيانلوڭ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، اۆتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى ەركىن تۇنياز ماجىلىسكە قاتىناستى ٴارى ٴسوز سويلەدى.

جاڭ جيانلوڭ جۋىق جىلداردان بەرى شينجياڭنىڭ ورمان، جايىلىم قالامشا ٴوسىرۋ قىزمەتىندە قول جەتكىزگەن تابىستارىن تولىق تۇراقتاندىردى، ول بىلاي دەدى: شينجياڭ بۇكىل ەل بويىنشا ولكە دارەجەلى ساپالى تۇقىم قوسىمشا قاراجاتى ٴتۇزىمىن ەڭ الدىمەن قۇرىپ، جاڭادان ورمان تۇرعىزىلعان ساپالى تۇقىمنىڭ قولدانىلۋ ٴۇلەسى 88.6% بولدى؛ قۇتىبي مەملەكەت دارەجەلى قالامشا ٴوسىرۋ ساۋدا بازارىن قۇرىپ، قالامشا ٴوسىرۋ، گۇل - ٴشوپ كاسىبىنىڭ ۇزدىكسىز اقاۋسىز داموۋىن ىلگەرىلەتتى؛ بۇكىل رايونىمىزدىڭ ورمان اعاشى ۇرىقتىق پلازما بايلىعىن جاپپاي تەكسەرۋدىن اياقتاتتى، ۇرىقتىق پلازما بايلىعى قۇرىلعىلارىن ساقتاۋ قامباسىن قۇرىپ، مەملەكەتتىك قۇرىلعى قامبا قۇرىلىسىنا قىمباتتى تاجىريبەلەر توپتادى.

ەركىن تۇنياز اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم جانە ۇكىمەت اتىنان مەملەكەتتىك ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايىلىم مەكەمەسىنىڭ شينجياڭ قىزمەتىنە ايرىقشا ٴمان بەرگەندىگىنە جانە كۇش سالا قولداۋ كورسەتكەندىگىنە العىس ايتتى. ول شينجياڭنىڭ قوعامدىق كەلەلى جاعدايىنىڭ جاراسىمدى دا ورنىقتى ەكەنىن، ەكونوميكاسىنىڭ ورنىقتى اقاۋسىز دامىعاندىعىن، حالىق تۇرمىسىنىڭ ۇزدىكسىز جاقسارعاندىعىن، سان - سالالى ىستەردىڭ جالپى بەتتىڭ العا باسقان تاماشا جاعدايىن، سونىمەن بىرگە شينجياڭنىڭ ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ، ورمان، جايىلىم كاسىپ سالاسىنىڭ داموۋى، ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىندا قول جەتكىزگەن كورنەكتى ناتيجەلەردى تانىستىرا كەلىپ، وسى رەتكى ٴماجىلىستىڭ اشىلۋى، ٴسوزسىز، شينجياڭنىڭ ورمان، جايىلىم قالامشا ٴوسىرۋ ىستەرىنە جاڭا داموۋ ورايىن الا كەلەتىنىن ٴبىلدىردى.

بۇكىل رايونىمىزدىڭ ارىز - ارمان قىزمەت ٴماجىلىسى اشىلدى

ارىز - ارمان قىزمەتىنىڭ ٴتاعى دا تىڭ ساتىعا كوتەرىلۋىن ىلگەرىلەتەيىك

ٴتىلشىمىز **جاڭ يۋنمەي** 8 - ايدىڭ 23 - كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 8 - ايدىڭ 23 - كۇنى بۇكىل رايونىمىزدىڭ ارىز - ارمان قىزمەت ٴماجىلىسى اشىلدى. ٴماجىلىس شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ارىز - ارمان قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، نازاردى جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىمەن، اسىرەسە، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىنا شوعىرلاندىرىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ورنالاستىرۋلارىنا ساي، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تالاپتارىن دايەكتىلەندىرىپ، ارىز - ارمان قىزمەتىن كۇش سالا جاقسى ىستەپ، جاراسىمدى، ورنىقتى قوعامدىق ورتا قالىپتاستىرۋدى ورتاعا قويدى.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ساياسي - زاڭ كوميتەتىنىڭ شۋجيى ۋاڭ جۇنجىڭ ماجىلىسكە قاتىناستى ٴارى ٴسوز سويلەدى.

ٴماجىلىس بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جەر - جەر، تاراۋلار ساياسي دەڭگەيدى جوعارىلاتىپ، ماڭىزدى مىندەت، جاۋاپكەرشىلىكتى شىنايى، ويداعىداي اتقارىپ، ارىز - ارمان قىزمەتىنىڭ ساپاسى مەن ورەسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، كوكەي تەستىلىك سەزىمدى نىعايتىپ، ارىز - ارمان قىزمەتىنىڭ ٴتاعى دا تىڭ ساتىعا كوتەرىلۋىن ىلگەرىلەتىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرى مەن ورنالاستىرۋلارىنىڭ تامىر تارتىپ، تياناقتانۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالاپتارىنىڭ شىنايى، ەگجەي - تەگجەيلى تياناقتانۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: "اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەسىن ورىستەتۋ ارقىلى قىزمەتتەردىڭ تياناقتانۋىن مىقتى يگەرۋ كەرەك. قاينار كوزىنەن باستاپ الدىن الا ساقتانۋ جانە قايشىلىقتار مەن ماسەلەلەردىڭ تۋىلۋىن ازايتىپ، ارىز - ارمان قايشىلىعىن شەشۋدەن قامال الۋ شايقاسىن كۇش سالا ويداعىداي جۇرگىزىپ، ارىز - ارمان ارنالارىن اناعۇرلىم ىركىلىسسىزدەندىرىپ، كەڭەيتىپ، بۇقارانىڭ "ەڭ كوپ بولعاندا ٴبىر رەت قانا ارىز - ارمان ايتا بارۋ" ٴادىس - شاراسىن جالپىلاستىرىپ، سول جەردىڭ وزىندە قايشىلىقتى، داۋ - شاردى دەر كەزىندە شەشىپ، جۇرتشىلىقتىڭ زاڭدى ۇقىق - مۇددەسىن قورعاۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ۇيىمدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، قىزمەتتە بىرىككەن كۇش قالىپتاستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى تياناقتاندىرۋدى كۇشەيتىپ، ەڭ مىقتى ستيلمەن كورنەكتى ماسەلەلەردى رەتتەپ - وڭاپ، ەڭ زور تەبىنمەن قايشىلىقتاردى شەشۋدى جەبەپ، سۇبەلى ناتيجەلەرمەن جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن قارسى الۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەس ايلىق كەڭەس اڭگىمە ٴماجىلىسىن اشتى

(باسى 1 - بەتتە)

ماجىلىسكە قاتىناسقان مۇشەلەر، ماماندار، نەگىزگى ساتى ساياسي كەڭەسىندەگى جولداستار شەكارا قورعاۋشىلار قوسىنى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ، ماملەنى قامتاماسىز ەتۋدى تياناقتاندىرۋ، شەكارانى گۇلدەندىرىپ، حالىقتى اۋقاتتاندىرۋ ارەكەتى قاتارلى جاقتاردا ۇسىنىس ايتىپ، اقىل - كەڭەس بەردى. شەكارا قورعاۋشىلار ۋاكىلى ما جۇن - ۋ، لاچين بايەكە شەكارا قورعاۋ قىزمەتىمەن ۇشتاستىرا وتىرىپ اسەرلەرىن ايتىپ، ۇسىنىس - پىكىر بەردى. كوپشىلىك بىلاي دەپ قارادى: تاياۋ جىلداردان بەرى، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن، اسىرەسە، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن باتىل دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ مەن شەكارانى كۇشەيتىپ، قورعانىستى بەكەمدەۋدى ٴوزارا ۇشتاستىرىپ، قاتىستى قامتاماسىز ەتۋ شارالارىن جاپپاي تياناقتاندىرىپ، شەكارا تۇرعىندارىنىڭ كوڭىلدەرىن ورنىقتىرىپ، تۇراقتى قورعاۋىنا، اۋقاتتانۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى. كوپشىلىك بىلاي دەپ ۇسىنىس بەردى: تاربيەلەۋ - باۋلۋدى كۇشەيتىپ، شەكارا قورعاۋشىلارىنىڭ قابىلەتى مەن ساپاسىن جوعارىلاتۋ؛ دالمە - ٴدال شارا اتقارۋدى كۇشەيتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا جەڭىسكە جەتۋگە دەم بەرۋ؛ تاجىريبەلەردى قورىتىندىلاپ، ۇزدىكتەردى، تيپتەردى ۇگىتتەۋ تەبىنىن كۇشەيتىپ، تاماشا جاعدايدى قالىپتاستىرىپ، قالىڭ شەكارا حالقىنىڭ وتانشىلدىق سۇيىسپەنشىلىگىن ٴتيپتى دە قاۋلاتۋ كەرەك.

نۇرلان ٴابىلماجىن سوزىندە مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: قولداۋ تەبىنىن ٴتيپتى دە كۇشەيتىپ، شەكارانى قورعاۋ، شەكارانى بەكەمدەۋ ساياساتىن كەمەلدەندىرىپ، حالىق تۇرمىسىن تىنباي قامتاماسىز ەتىپ جانە جاقسارتىپ، جەر جاعدايىنا قاراي شەكارا ٴوڭىردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ اياق الىسىن جەدەلدەتىپ، شەكارا حالقىنىڭ تابىس سەزىمىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، شەكارانى گۇلدەندىرىپ، حالىقتى اۋقاتتاندىرۋدىڭ سۇبەلى ناتيجەلەرمەن ٴار ۇلت كادر - بۇقاراسىنىڭ جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭ قۇرۋداعى قۇدىرەتتى ۇلى ەنەرگياسىن ۇيىستىرىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋعا اناعۇرلىم زور ۇلەس قوسۋ كەرەك.

نۇرلان ٴابىلماجىن بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: وسى رەتكى ٴماجىلىستىڭ ٴساتتى اشىلۋى ٴۇشىن، مۇشەلەر ٴبىرىنشى شەپكە ىشكەرىلەي بارىپ جاعداي ۇعىسىپ، نەگىزگى ساتىعا ىشكەرىلەي ارالاسىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، رايونىمىزدىڭ شەكارا اۋدان، قالالارىندا بولعان وراسان زور وزگەرىستەردى ٴوز كوزدەرىمەن كورىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرى مەن ورنالاستىرۋلارىنا دەگەن تۇسىنىكتەرى مەن تانىمدارىن ٴتيپتى دە تەرەڭدەتتى، وسى نەگىزدە قىرۋار سىندارلى ۇسىنىس - پىكىرلەردى ورتاعا قويىپ، اقىل - كەڭەس ايتىپ، ۇسىنىس - پىكىر بەرۋ جانە ورتاق تانىمدى ۇيىستىرۋ سىندى قوس باعىتتا كۇش شىعارۋداعى تاماشا ونىمدىلىككە قول جەتكىزدى. ماجىلىستە ورتاعا قويىلعان ورتاق تانىم جانە ۇسىنىس - پىكىرلەردى دەر كەزىندە جىناقتاپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەتتىڭ شەشىم جاساۋىنا پايدالانۋىنا جولداۋ قاجەت.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ساياسي - زاڭ كوميتەتىنىڭ شۋجيى ۋاڭ جۇنجىڭ ماجىلىسكە قاتىناسىپ، ۇسىنىس - پىكىرلەردى تىڭدادى.

اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەستىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى ماعاۋ سەيىتقامزا، ورىنباسار ٴتوراعا جانە قوسىمشا باس حاتشى جاڭ بو، ورىنباسار ٴتوراعالار ٴمۇتاللىپ وبۋل، يلحام سابىر ماجىلىسكە قاتىناستى. اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەستىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى ما شيۋچىڭ نەگىزگى تاقىرىپتا ٴسوز سويلەدى. اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ساياسي - زاڭ كوميتەتىندەگى قاتىستى باسشىلار ماجىلىسكە قاتىناسقانداردىڭ بەرگەن ۇسىنىس - پىكىرلەرىنە اڭسى قايتارىپ، جاۋاپ بەردى.

(باسى 1 - بەتتە)

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەدە رايونىمىزدىڭ ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسى نازاردى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى قورىنىڭ حاۋىپسىزدىگى، ٴدارى تۇتىنۋ اۋىرتپالىعى اۋىر بولۋ، قىزمەت وتەۋى قولايسىز بولۋ سياقتى بۇقارانىڭ اڭسى كۇشتى بولعان ماسەلەلەرگە شوعىرلاندىرىپ، ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاسىنداعى ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋ قىزمەتىن بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىن ناۋقاسىن كورسەتۋ، ەمدەلۋ بارىسىندا اناعۇرلىم ناقتى تابىس سەزىمىنە، حاۋىپسىزدىك سەزىمىنە كەنەلتتى.

8 - ايدىڭ 20 - كۇنى قاشقار قالاسىنىڭ تۇرعىنى ٴرانادا (ەسىمى وزگەرتىپ الىندى) اۋىق - اۋىق جوتەلۋ، قاقىرىق جوتەل، ٴىسىنۋ، قىزۋ سياقتى اۋرۋ بەلگىلەرى پايدا بولعاندىقتان، قاشقار ايماقتىق 1 - حالىق شيپاحاناسىنا بارىپ ەمدەلەدى، شيپاگەر ودان تۋبەركۋلەزبەن جۇعىمدالۋ T كلەتكالىق تەكسەرۋ جاساتۋدى ۇسىنىس ەتەدى. "بۇل تەكسەرۋدى بۇرىن ماڭىمداعى ادامدار جاساتقان، اقىسى ەداۋىر جوعارى بولاتىن، شيپاگەر ماعان قازىر 100% ەسەپتەن كوتەرتۋگە بولاتىنىن ايتتى"، - دەدى ٴرانا ناۋقاسىنىڭ جازىلاتىنىنا تولىق سەنىم ارتىپ.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەدە اۆتونوميالى رايوندىق ەمدەۋ قامتاماسىز ەتۋ مەكەمەسى "ەكىدەن تارىلتىپ، ۇشتى قامتاماسىز ەتۋ"مەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، تۋبەركۋلەز بويىنشا دياگنوز قويۋ جانە ەمدەۋ نىسانىن ٴبىر - بىرلەپ دالەلدەپ، اقىسىن ەسەپتەدى. تەكسەرۋ - زەرتتەۋ نەگىزىندە، اۆتونوميالى رايوندىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى مەن ەمدەۋ قامتاماسىز ەتۋ مەكەمەسى بىرلەسىپ حابارلاندىرۋ جارىيالاپ، تۋبەركۋلەزبەن جۇعىمدالۋ T كلەتكالىق تەكسەرۋدى قامتىعان 10 تۇردەگى تۋبەركۋلەز بويىنشا دياگنوز قويۋ جانە ەمدەۋ نىسانىن نەگىزگى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋىنىڭ تولەۋ كولەمىنە ەنگىزىپ، امبۋلاتوريادا دياگنوز قويۋ جانە ەمدەلۋ اقىسىن ٴىس جۇزىندە 100% ەسەپتەن كوتەرۋ، شيپاحاناعا جاتىپ ەمدەلۋ اقىسىن ٴىس جۇزىندە 90% ەسەپتەن كوتەرۋدى اتقاراتىن بولدى.

شيپاحانا ماڭىنداعى "قارا" جەدەل جاردەم كولىگى جەدەل جاردەم كولىگى اتىن جامىلىپ، ناۋقاستاردىڭ ينفورماتسياسىن ساۋدالاپ، بۇقارانىڭ مۇددەسىنە زيان جەتكىزدى، بۇقارانىڭ بۇل جونىندەگى اڭسى كۇشتى بولدى. ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋ بارىسىندا ٴۇرىمجى قالالىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسىنىڭ قاتىناس ساقشى تارماق اتريەتىمەن بىرلەسىپ، بۇكىل قالاداعى 349 جەدەل جاردەم كولىگىنىڭ سىرتىنا ٴبىر تۇتاس بەلگى سالدى ٴارى ەرەكشە اۋتوكولىكتەردى پارىقتاۋ كۋالىگى كارتوچكاسىن تاراتتى. "120 رەسمي سايتىندا ٴۇرىمجى قالاسىنىڭ جەدەل جاردەم كولىگىن پارىقتاۋ تۋعىرى اشىلدى، قالا تۇرعىندارى اۋتوكولىك ٴنومىرى ارقىلى شىن - جالعانىن تەكسەرۋىنە بولادى"، - دەدى ٴۇرىمجى قالالىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى دەنساۋلىق ساقتاۋ، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ جانە حاۋىپسىزدىكتى قورعاۋ باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى گاۋ جيە تانىستىرا، ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ تاراۋلارى "ٴبىردى باسقارۋ، ٴبىردى رەتتەۋ" سياقتى شارالار ارقىلى "قارا" جەدەل جاردەم كولىگى جايتتارىن تۇبەگەيلى رەتتەپ - وڭادى ٴارى جەدەل جاردەم كولىگىنىڭ مەڭگەرىلمەلى قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن قاراستىرىپ، ورناتىپ، زاڭدى جەدەل جاردەم كولىگى بازارىنىڭ قىزمەت وتەۋ ارقىلى زاڭسىز "قارا" جەدەل جاردەم كولىگىنىڭ قىزمەت وتەۋىن قۋىپ شىعارىپ، ناۋقاستاردىڭ قاجەتىن قاناعاتتاندىردى.

سونىمەن قاتار، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەدە قاداعالانعان شيپاگەرلەر ٴمورالى، شيپاگەرلەر ستيلى، ٴدارى - دارمەك ساتىپ الۋ - ساتىپ بەرۋ، ەمدەۋمەن قىزمەت وتەۋ، مەديتسينالىق اكىمشىلىك باسقارۋ سياقتى ناۋقاستاردىڭ اڭسى كۇشتى بولعان ماسەلەلەرگە ساي، اۆتونوميالى رايونداعى ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسى كوپ رەت ارناۋلى تاقىرىپتىق ٴماجىلىس اشىپ، اقىلداسىپ، جوبا بەلگىلەپ، ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋ ورىستەتتى. اۆتونوميالى رايوندىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى مەديتسينالىق اكىمشىلىك، مەديتسينالىق باسقارۋ باسقارماسىنىڭ باستىعى فىڭ دۇڭ بىلاي دەدى: ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسى «ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ كاسىبىنىڭ ستيل قۇرىلىسىنداعى "9 تيىمدى" كۇشەيتۋ»دى قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، ەمدەۋ الدامكوستىگى، جالعان ۇگىت، الباتى اقى الۋ، ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى قاراجاتىن الداپ الۋ سياقتى ەمدەۋدەگى بەيبەرەكەت جاعدايلارعا قاتاڭ سوققى بەرىپ جانە رەتتەپ - وڭاپ، كاسىپ سالاسى ورتاسىن تازارتتى. بۇقاراعا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋى الا كەلگەن ونىمدىلىكتى سەزىندىرىپ، بۇقارانىڭ ناۋقاسىن كورسەتىپ ەمدەلۋ جونىندەگى تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن كۇشەيتتى.